

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	SO
Pedagogische eenheid	37523-37531
Instellingsnummer	37523
Instelling	Sint-Lodewijkscollege
directeur	Rosette MUSSCHOOT
adres	Markt 48 - 9160 LOKEREN
telefoon	09-340.57.70
fax	09-340.57.73
e-mail	slc@sintlodewijk-lokeren.be
website/URL	http://www.sintlodewijk-lokeren.be
Inrichtende macht/Bestuur	963926 - VZW Diocesaan Schoolcomité- Durmestreek te LOKEREN
adres	Markt 48 - 9160 LOKEREN
Scholengemeenschap	111336 - SGKSO Scholen aan de Durme te ZELE
adres	Kapellestraat 7 - 9240 ZELE
CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender (Sint-Niklaas) te SINT-NIKLAAS
adres	Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
Tijdstip doorlichting	van 18 januari 2010 tot 21 januari 2010
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Roger Van den Borre
Teamleden	Marjan Meulewaeter Karel Vlieghe
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	3 februari 2010

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties	8
5.2	Schoolloopbaan	12
5.3	Outcomes	12
5.4	Tevredenheid	12
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	13
6.1	Algemeen	13
6.2	Personeel	13
6.3	Logistiek	13
6.4	Onderwijskundig	13
7	STERKTES EN ZWAKTES	16
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	16
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	16
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	16
8	ADVIES	17
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	18

1 INLEIDING

Van 18 januari 2010 tot 21 januari 2010 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- Recent ontstaan van graadklassen in de studierichtingen Grieks-Latijn en Grieks-Wiskunde.
- Recente of frequente directiewissel(s).
- Sterke verjonging van het lerarenkorps.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

VAKKEN BASISVORMING	DL-f
Biologie	J
Chemie	J
Engels	J
Frans	J
Fysica	J
Wiskunde	J

Voltijds secundair onderwijs

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting			
Tweede graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen
Derde graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-moderne talen
Derde graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-moderne talen
Derde graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wetenschappen
Derde graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wetenschappen
Derde graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wiskunde
Derde graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen-wiskunde

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Personeel

Personeelsbeheer

Personeelsorganisatie

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

DL-f

Output

Tevredenheid

Leerlingen

J

4 KWALITEITSPROFIEL

De school voert een transparant intakebeleid met duidelijke criteria: bij de inschrijving maakt ze leerlingen en hun ouders duidelijk welk profiel en welk engagement worden verwacht. Ze stelt zich vooral open voor leerlingen met een studie-ingesteldheid en met een grote bereidheid tot permanent studeren. Met haar onderwijsaanbod wil ze de leerlingen degelijk voorbereiden op hoger onderwijs.

De resultaten zijn globaal bekeken goed. Er worden meer dan gemiddeld A-attesten uitgereikt. De B-attesten worden vooral gesitueerd op het einde van de eerste graad en op het einde van de tweede graad. De grote meerderheid van de afgestudeerde leerlingen neemt deel aan vervolgonderwijs en slaagt ook. De resultaten worden op schoolniveau bijgehouden en geanalyseerd.

Het algemeen welbevinden is in de drie graden goed tot zeer goed. Opvallend laag zijn de scores voor inspraak op schoolniveau en de contacten met andere personeelsleden, opvallend hoog de scores voor het leerprogramma en de leerinhouden. De leerplanrealisatie voldoet algemeen. De leerplangerichtheid op lerarenniveau is echter uiteenlopend en er wordt niet altijd voldaan aan ondersteunende randvoorwaarden om leerling- en competentiegericht onderwijs mogelijk te maken. De leerlingenevaluatie als verantwoordingsmiddel voor de leerplanrealisatie schiet in verscheidene vakken te kort. De evaluatie van vakgebonden attitudes en experimenteervaardigheden staat nog niet op punt.

De sterke aandacht voor de brede vorming van de leerlingen blijkt uit de cultuurprogrammaties voor de respectieve graden. Op schoolniveau worden daarnaast heel wat projecten georganiseerd, waarmee vakoverschrijdende eindtermen worden nagestreefd. Er wordt een leerlijn over het hele secundaire curriculum uitgezet, waarbij de geactualiseerde VOET als referentiekader worden gehanteerd. Op leraren- en vakgroepenniveau worden de VOET in sterk uiteenlopende mate geëxpliciteerd en bewust nagestreefd.

Voor de verantwoording van haar beleid gaat de school uit van een uitgeschreven langetermijnvisie. De visie wordt gekoppeld aan het schoolwerkplan, dat dynamisch wordt opgevat en waarin elk schooljaar een aantal prioriteiten en doelstellingen, uitdrukkelijk in het perspectief van het schooleigen pedagogisch project, wordt vooropgesteld.

De school voert een ondersteuningsbeleid. Leraren en ondersteunend personeel worden geattendeerd op hun verantwoordelijkheid voor de eerstelijnszorg. Op schoolniveau is er een cel leerlingenbegeleiding, die specifieke problemen in kaart brengt en oplossingen biedt. Een elektronisch leerlingenvolgsysteem, gekoppeld aan een rapportstelsel, werd ontwikkeld. De school hecht belang aan de progressieve opbouw van de leerbegeleiding. Ze heeft nog een weg te gaan met het oog op de verwerving van vaardigheden en attitudes die leerlingen in staat stellen hun leerproces zelf in handen te nemen en autonoom te sturen. De vakgroepwerking wordt beleidsmatig ondersteund, maar weinig aangestuurd en opgevolgd. De vakvergaderingen worden geprogrammeerd. Specifieke items en algemene thema's worden ter bespreking aangereikt, maar sommige vakgroepen reflecteren weinig gericht over pedagogische aspecten, leerlijnen en de eigenlijke leerplanrealisatie. Het beleid doet inspanningen om de nodige materiële en logistieke middelen voor de leerplanrealisatie ter beschikking te stellen. Het gaat echter om een gefaseerd proces, waardoor voorlopig vooral de leeromgeving voor klassen van de tweede graad is geoptimaliseerd. De voorhanden ICT-middelen zijn in verhouding tot het aantal leerlingen en klassen beperkt. Er zijn ook sterke leraar- en klassengebonden verschillen wat het ICT-gebruik betreft.

De school heeft een visie op interne kwaliteitszorg en kwaliteitsbewaking, maar implementeert IKZ nog niet systematisch, integraal en cyclisch. Ze heeft enkele acties ondernomen om haar interne werking, onder meer op het vlak van communicatie- en aanwezigheidsbeleid, te evalueren en bij te sturen. Voor de vakgroepen zijn er op het vlak van kwaliteitszorg nog uitdagingen: leerlingresultaten worden niet systematisch geanalyseerd en aangewend om het onderwijsproces bij te sturen.

Wat externe evaluatie betreft, heeft de school enerzijds de kwaliteit van haar onderwijs afgetoetst aan tests, wedstrijden en olympiades, waar ze met succes aan deelneemt. Anderzijds heeft ze sommige aanbevelingen uit het vorige doorlichtingsverslag nog niet volledig weggewerkt. Het opvolgen en toepassen van nieuwe onderwijsinzichten inzake ICT, innoverende werkvormen, zelfstandig leren, de zorg voor een krachtige leeromgeving en voldoende leermiddelen zijn als werkpunten overeind gebleven.

Globaal kan worden gesteld dat de school erin slaagt de doelstellingen in het teken van haar pedagogisch project te verwezenlijken. Wat gezamenlijke doelgerichtheid met betrekking tot leerplanrealisatie, competentieleren en onderzoekscompetentie, leerlingenevaluatie en resultatenanalyse betreft, heeft ze nog groeimogelijkheden.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

Biologie in de eerste graad, de studierichting Wetenschappen in de tweede graad en de pool Wetenschappen in de studierichtingen van de derde graad

Voldoet

Vaststellingen

- Globaal genomen is de leerplanrealisatie voor het theoretische luik van de wetenschappelijke vakken goed. De leerstof voor biologie, chemie en fysica wordt op een voldoende niveau aangebracht.
- De school kan op basis van het onderzoeksmateriaal van vorig schooljaar niet aantonen dat de gemeenschappelijke eindtermen onderzoekend leren/leren onderzoeken en de specifieke eindtermen, in het bijzonder onderzoekscompetentie, in voldoende mate bij de leerlingen bereikt waren. In de derde graad werden te weinig leerlingenpractica fysica en chemie georganiseerd; de georganiseerde leerlingenpractica waren van een onvoldoende kwaliteit. Biologie leverde evenmin een bijdrage aan het werken aan onderzoekscompetentie. Dit schooljaar is in chemie een duidelijke ommezwaai op experimenteel vlak in de derde graad waar te nemen. Er is een waardevolle aanzet gegeven om de doelen in verband met onderzoekend leren/leren onderzoeken en de onderzoekscompetentie volwaardig en geïntegreerd aan bod te laten komen. Voor fysica is deze ommezwaai op experimenteel vlak nog niet merkbaar wegens het tekort aan didactisch materiaal om leerlingenpractica te organiseren.
- Het experimentele luik voor de wetenschappen in de eerste en tweede graad voldoet. Over de graden heen missen de leerlingenpractica een uitdagend karakter en worden onvoldoende kwaliteitsvol ingericht. De op papier uitgeschreven leerlijn (van meer gesloten naar open practica, stijgende moeilijkheidsgraad, grotere zelfstandigheid) is weinig zichtbaar in de praktijk. Het leren stellen van onderzoeksvragen en het rapporteren over de resultaten van de onderzoeksactiviteiten worden onvoldoende geoefend. Doordat een verslag vaak ontbreekt, is het niet altijd zichtbaar wat demonstratie en wat leerlingenproef is.
- De vaklokalen zijn verspreid over de drie gebouwen op de campus en niet allemaal volledig uitgerust. Slechts één vaklokaal beschikt over leerlingentafels met aansluitingen voor elektriciteit, gas en water; het kan via een reserveringssysteem gebruikt worden voor leerlingenpractica. In de andere vaklokalen is enkel de lerarentafel voorzien van de nodige aansluitingen. Voor sommige fysicaonderdelen is het didactisch materiaal verouderd en in een onvoldoende hoeveelheid aanwezig voor leerlingenproeven. Vorig schooljaar heeft de school geïnvesteerd in een betere opslag van de chemicaliën; toch blijven er tekortkomingen op het vlak van veiligheid, namelijk de ontbrekende afzuiging van de zuur-basekast en de aanwezigheid van overvloedige producten.
- Een aantal vaklokalen beschikt over voldoende ICT-middelen. Leraargebonden worden projecties en simulaties gebruikt tijdens het lesgebeuren. Slechts occasioneel wordt ICT geïntegreerd in het leerproces.
- De lessen wetenschappen worden voldoende visueel ondersteund met demonstratieproeven. Positief zijn de kwaliteitsvolle terreinstudies, de educatieve uitstappen, het gebruik van actuele teksten en artikels, de deelname aan de olympiades en de voorbereiding op het hoger onderwijs. Er worden kansen geboden tot het leren denken via interactieve onderwijsleergesprekken, maar het zelfstandig oefenen via leerlingactieve werkvormen komt minder aan bod.
- Het cursusmateriaal ondersteunt de leerlingen voldoende bij hun studie. Het gebruik van schema's en structuren in het cursusmateriaal voor biologie, het werken met verbeterbladen bij toetsen en de aandacht voor het aanleren van probleemoplossende strategieën bij het oplossen van vraagstukken zijn elementen van leerbegeleiding.
- De leerlingenevaluatie is grotendeels representatief voor de leerinhouden. De link van de evaluatie met de leerplandoelstellingen is minder transparant. Uit de resultaten blijkt een goed studiepeil. Bij een aantal proefwerken is de vraagstelling te sterk reproductief en te weinig contextgericht. De evaluatie van vakvaardigheden en attitudes gebeurt zelden. De vakgroep ontwikkelde nog geen transparante criteria om leerlingenpractica te evalueren.

- De gebrekkige samenhang binnen de pool Wetenschappen uit zich onder andere in de opsplitsing van de vakgroepen en de weinig pedagogische inhoud van de vakvergaderingen. Veel aandacht werd besteed aan minder dringende agendapunten.

Engels in de pool Moderne talen

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de decretale eindtermen voor de basisvorming worden in voldoende mate gerealiseerd.
- De specifieke eindtermen waarvan de realisatie moet leiden tot de verbreding van de communicatieve vaardigheden en de verdieping van de reflectie op 'taal en communicatie', 'taal en cultuur' en 'taal als systeem' komen voldoende aan bod. Er zijn echter leraar- en klassengebonden verschillen. De specifieke eindtermen met betrekking tot onderzoekscompetentie krijgen expliciete aandacht in de 'paZpartout'-projecten.
- Er is nog geen breed vakgroepoverschrijdend overleg over de realisatie van het geheel van de specifieke eindtermen.
- De derde graad beschikt niet over leerkrachtige lokalen. Er wordt een inhaalmanoeuvre gepland. Het gebruik van ICT-middelen is niet optimaal. Bovendien zijn er leraar- en klassengebonden verschillen. De soms grote lesgroepen (tot 27 leerlingen) en de samenzetting van Grieks-Latijn en Moderne talen-Wetenschappen - weliswaar talige studierichtingen maar verschillende polen – zijn niet bevorderlijk voor de realisatie van het specifiek gedeelte.
- De leerlingen worden algemeen goed ondersteund en begeleid. De werkvormen, onder meer in de context van de paZpartout-projecten, zijn afgestemd op zelfsturing en verzelfstandiging.
- De verhouding van kennis en vaardigheden in de evaluatie beantwoordt niet aan de leerplanvoorschriften, zodat vragen kunnen worden gesteld bij de validiteit. De evaluatie van en de rapportering over vakgebonden attitudes verkeren in een beginstadium.
- De klassikale gemiddelden zijn voldoende tot goed.

Frans in de eerste graad, tweede graad, derde graad pool Moderne talen

Voldoet

Vaststellingen

- In de eerste graad is er een goede samenwerking die berust op een gezamenlijke visie en aanpak. Er wordt veel aandacht besteed aan de opbouw van lexicale en grammaticale kennis, die algemeen voldoende functioneel wordt aangebracht in betekenisvolle contexten. Het klassenmanagement is goed en de leerlingen krijgen voldoende spreekansen. Er wordt nagedacht over het gebruik van nieuwe leermiddelen en de aansluiting bij de communicatieve uitgangspunten van het leerplan.
- Hoewel ook in de tweede graad de kennis van de grammatica en het lexicon nog veel expliciete aandacht krijgt, worden de receptieve en productieve vaardigheden in voldoende mate geoefend en verworven. Het leergesprek wordt afgewisseld met activerende werkvormen. Voor de leerlingen die eraan deelnemen, bieden de taaluitwisselingen een meerwaarde.
- In de derde graad worden de leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de decretale eindtermen voor de basisvorming in voldoende mate gerealiseerd.
- Wat de studierichtingen met de component moderne talen betreft, komen de specifieke eindtermen waarvan de realisatie moet leiden tot de verbreding van de communicatieve vaardigheden en de verdieping van de reflectie op 'taal en communicatie', 'taal en cultuur' en 'taal als systeem' veeleer impliciet aan bod. De specifieke eindtermen met betrekking tot onderzoekscompetentie krijgen meer expliciete aandacht in de 'paZpartout'-projecten.
- Er is nog geen breed vakgroepoverschrijdend overleg over de realisatie van het geheel van de specifieke eindtermen.

- Alleen de klassen in de tweede graad en klassen in het tweede leerjaar van de eerste graad kunnen aanspraak maken op leerkrachtige lokalen. Er wordt een inhaalmanoeuvre gepland voor de klassen in de andere structuuronderdelen.
- De leerlingen worden in hun leerproces ondersteund met remediëringstoetsen. In geval van specifieke moeilijkheden kunnen ze een beroep op individuele begeleiding doen. In de derde graad zijn de werkvormen onder meer in de context van de paZpartout-projecten afgestemd op zelfsturing en verzelfstandiging.
- De verhouding van kennis en vaardigheden in de evaluatie beantwoordt niet aan de leerplanvoorschriften. Grammaticale en lexicale kennis wordt niet systematisch getoetst in communicatieve contexten. Vakgebonden attitudes in de evaluatie komen weinig of niet aan bod.
- De klassikale gemiddelden zijn in de drie graden voldoende tot goed. Individuele tekorten sporen meestal met tekorten voor andere vakken.

Wiskunde in de A-stroom van de eerste graad, in de tweede graad ASO Wetenschappen en in de derde graad ASO Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- De school wil de leerplanrealisatie onder andere bewaken door het opstellen van planningsdocumenten. Ook al werd bij de vorige doorlichting het zinvol gebruik hiervan als werkpunt opgegeven, toch blijken ze in een aantal gevallen nog te veel louter administratieve documenten, zonder dat dit de facto wordt ingezet om het onderwijsproces aan te sturen en vanuit de schoolleiding op te volgen. In een aantal gevallen is dit een veeleer ruwe indeling van hoofdstukken uit leerboeken zonder verwijzingen naar leerplandoelstellingen, waardoor ze niet als verantwoordingsstukken voor een leerplanrealisatie kunnen worden gebruikt. Zelden komen in deze documenten aanduidingen voor over de tussentijdse evaluatie, over de werkvormen en over de inzet van de schaarse ICT-middelen. Positief is dat in de eerste en de tweede graad gebruik wordt gemaakt van gezamenlijke planningsdocumenten. Op die plaatsen worden ook gemeenschappelijke examens opgesteld. In de eerste graad heeft men daarbij ook afspraken gemaakt over een verdeling van de leerinhouden over elementaire kennis, basis en verdieping reeds voor dit door het nieuwe leerplan wordt opgelegd. In een beperkt aantal planningsdocumenten is (zij het alleen bij het einde van het schooljaar) een periode voorzien waarin eventueel opgelopen achterstand in de planning kan goedgemaakt worden.
- Uit studie van agenda's, leerlingennotities en examenvragen blijkt dat in alle graden de leerinhouden in voldoende mate zijn aangebracht. In de tweede graad is de aandacht voor het onderdeel "samenhang van transformaties" en "vectoren" wat te beperkt.
- In de eerste en de tweede graad wordt hoofdzakelijk gewerkt met invuldidactiek voor de verwerking van de leerinhouden. Er zijn geen afspraken over de gemaakte oefeningen, hoewel de eindevaluatie per trimester gezamenlijk is. In de derde graad gebruiken de leerlingen het leerboek voor de verwerking van de theorie en maken ze oefeningen op losse cursusbladen. In alle graden noteren de leerlingen behandelde lesonderwerpen en opgaven voor taken of toetsen in hun agenda. Zelden wordt dit document ingezet voor communicatie met de ouders of voor het noteren van remediëringssuggesties. De voorziene ruimte voor maandplanning wordt niet gebruikt.
- De school organiseert het vak wiskunde in de studierichting Economie van de tweede graad gedifferentieerd: voor de ene groep leerlingen worden vier wekelijkse lestijden aangeboden (leerweg 4) en voor de andere groep worden vijf lestijden met uitbreidingsdoelen georganiseerd (leerweg 5). Leerlingen van de studierichting Economie met leerweg 5 zitten samen met leerlingen uit de studierichting Wetenschappen (voor wie leerweg 5 noodzakelijk is). Deze leerlingen krijgen dezelfde examens, waarin in aanzienlijke mate gepeild wordt naar de leerstof van leerweg 5. Hierdoor houdt de school onvoldoende rekening met de letter en de geest van de regelgeving¹, waarbij het principe van gelijke onderwijskansen in de studierichting Economie en na de tweede graad onder spanning komt te staan.
- Een aantal leerlingen start in de studierichting Wetenschappen tegen het advies van de klassenraad in, wat resulteert in een groter aantal tekorten. De communicatie met de ouders en de leerlingen over de

¹ SO 64 punt 3.6.3.

reële mogelijkheden, gebaseerd op de verzamelde informatie over basiskennis en inzicht in wiskunde tijdens de eerste graad, blijkt overwegend mondeling te gebeuren.

- In de meeste lessen heerst een goed leerklimaat. De frontale opstelling overheerst en het onderwijsleergesprek wordt volledig aangestuurd door de leraar. Die waakt erover dat elke leerling voldoende aan bod komt. Andere werkvormen komen sporadisch voor, de leerlingen ervaren weinig uitdagingen om geleidelijk meer zelfstandigheid op te bouwen in het leerproces.
- Inzake leerbegeleiding nemen de leraren wel een aantal initiatieven: in de eerste graad beschikken de leerlingen over een stappenplan en in de eerste en tweede graad krijgen ze een nauwkeurige omschrijving van de examenleerstof. De individuele leerbegeleiding bestaat uit het aanreiken van extra oefeningen, het opnieuw laten maken op woensdagnamiddag van een zwakke of gemiste grote overhoring of het doorverwijzen naar de remedial teacher (in de eerste graad). Individuele begeleiding van leerlingen tijdens de middag en de afspraken met de remedial teacher worden in een apart document geregistreerd, waardoor deze waardevolle informatie niet opgenomen is in het leerlingendossier of het leerlingvolgsysteem.
- Het gebrek aan een groeiende zelfstandigheid van de leerlingen voor de verwerking van wiskunde in de loop van het curriculum en aan een leerlijn voor de probleemoplossende vaardigheden resulteert in de studierichting Wetenschappen-wiskunde in een invulling van de onderzoekscompetentie waarbij de kerndoelstelling OC1 te sterk aangestuurd is door de leraar. De probleemdefinitie ligt al vast (wel krijgen de leerlingen meestal de keuze uit een reeks probleemstellingen), bij de realisatie van de kerndoelstelling OC2 blijkt ook een onvoldoende zelfstandige aanpak (de leraar werkt meestal nog te sturend), voor de OC3 gebeurt de rapportering en de confrontatie met andere standpunten te beperkt. De kwaliteit van de gepresenteerde werkjes voldoet wel.
- Het vakoverleg wordt vanuit de schoolleiding aangestuurd met een aantal mogelijke gespreksonderwerpen. Ondanks de aanbeveling in het doorlichtingsverslag van 2002 om de verticale samenhang even sterk uit te bouwen als de horizontale om zo ruimere inzichten in het zesjarige leerplancurriculum te verwerven, wordt nog apart vergaderd in de eerste graad en in de bovenbouw. De werkpunten van 2002 om de zelfevaluatie van de leerlingen meer aandacht te geven en hun wiskundige taalvaardigheid te verhogen werden evenmin grondig aangepakt. De vakgroep heeft nog geen leerlijn en strategie uitgewerkt om de leerplandoelstellingen voor wiskundige vaardigheden en attitudes² op een coherente manier in kaart te brengen, ook al toont de lespraktijk dat de leraren in hun individuele interactie met leerlingen hier sporadisch aandacht aan besteden.
- De minimale materiële middelen waarover de leraren wiskunde kunnen beschikken, zijn vaak beperkt tot een geodriehoek en een bordpasser. ICT blijft in de school al te vaak beperkt tot het gebruik van een (grafische) rekenmachine en de uitnodiging aan leerlingen om thuis de computer te gebruiken. In het B-gebouw, dat hoofdzakelijk door de tweede graad wordt gebruikt, werd onlangs een aantal grootbeeldprojectoren geïnstalleerd, waardoor in deze lokalen ICT-gebruik via demonstratie mogelijk is. Voor de echte ICT-integratie, waarbij leerlingen individueel aan een computer werken, moet telkens uitgeweken worden naar een van de drie computerlokalen. Het aantal beschikbare computers is, wegens de vaste roostering voor de lessen informatica en enkele andere vakken, te beperkt om vlot inzetbaar te zijn. Hiermee voldoet de school niet aan de minimale materiële vereisten zoals in een aantal leerplannen aangegeven³. Daarnaast zal, zoals reeds vermeld in het vorige doorlichtingsverslag, vanuit de vakgroep een soepelere opstelling voor het gebruik van de beperkt beschikbare infrastructuur nodig zijn.
- De grote en kleine toetsen worden leraarafhankelijk opgesteld met een tekstverwerker of gewoon gedicteerd. Niet altijd is hierdoor de puntenverdeling vooraf gekend. Op enkele uitzonderingen na zijn de meeste examenopgaven opgesteld met een tekstverwerker en bevatten ze een puntenverdeling. In enkele gevallen is het aantal gestelde vragen bijzonder groot, zodat de proef naast de inhoudelijke evaluatie ook de concentratie en het doorzettingsvermogen van leerlingen toetst. De examenopgaven komen vaak jaar na jaar identiek terug. De verhouding tussen dagelijks werk en examen wordt schriftelijk alleen meegedeeld op de rapporten.

² Deze leerplandoelstellingen verwijzen naar de eindtermen (ET) wiskunde: in de eerste graad ET 41 tot en met 47, in de tweede graad ET 1 tot en met 14, in de derde graad ET 1 tot en met 13.

³ Zie leerplan 2004/019 p. 16 en 2004/020 p. 14: "... zo goed als permanent kunnen gebruik maken van een computer. Zo zou men een werkblok met computers kunnen voorzien in een wiskundeklas." – Leerplan 2002/047 p. 13: "ICT-hulpmiddelen moeten minimaal 20 % van de lestijden ter beschikking staan."

- In de meeste groepen zijn de resultaten van de leerlingen behoorlijk met een jaargemiddelde tussen 60 % en 70 %. In een zeer beperkt aantal klassen is het aantal niet-geslaagden groot (tot ruim één derde van de leerlingen) zonder dat dit in de vakgroep aanleiding geeft tot het maken van een schriftelijke analyse van de mogelijke oorzaken. Vaak speelt wiskunde naast een aantal andere vakken een hoofdrol bij de B- of C-attestering van de leerlingen. Een groot deel van de leerlingen neemt deel aan de wiskundeolympiade.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

5.4.1 Tevredenheid leerlingen

Het welbevinden scoort goed.

Vaststellingen

- Het algemeen welbevinden scoort in de drie graden goed tot zeer goed. Opvallend laag zijn de scores voor inspraak op schoolniveau en de contacten met andere personeelsleden, opvallend hoog de scores voor het leerprogramma en de leerinhouden.
- De leerlingen van de eerste graad hebben vragen bij de transparante toepassing van de regels.
- In de tweede graad zijn er nogal wat klachten over het plaatsgebrek in de eetzaal. Daarnaast wordt erop gewezen dat er soms twee grote overhoringen op dezelfde dag worden afgenomen.
- De derdegraadsleerlingen zijn ronduit positief over de goede voorbereiding die ze krijgen op het hoger onderwijs. Daarnaast uiten ze hun ontevredenheid over de prestatiegerichte evaluatie, waarin weinig rekening met het leerproces wordt gehouden. Er zijn opmerkingen over de examenplanning en bedenkingen bij de bescheiden realisaties van de leerlingenraad.
- Algemeen valt de sterke identificatie van deze leerlingen met hun school op.

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op een redelijke tot sterke aandacht voor de integratie van onderwijsontwikkeling.

6.2.1.1 Personeelsorganisatie

Vaststellingen

- Het directieteam evolueert naar de constellatie van een algemeen directeur, een logistiek directeur en een pedagogisch directeur. De taakverdeling op directieniveau werd recentelijk herdacht. Materies m.b.t. personeelsbeleid worden in principe de bevoegdheid van de algemeen directeur. Sommige taken, waaronder de functionerings- en evaluatiegesprekken, worden verdeeld over de drie directieleden.
- De directie houdt rekening met de wensen van de personeelsleden m.b.t. attributies. Globale voorstellen worden op vakgroepniveau geformuleerd, waarop gezien de wisselende opdrachten niet altijd kan worden ingegaan. Op het vlak van materiële en logistieke ondersteuning worden prioritaire beleidskeuzes afgestemd op haalbare doelstellingen volgens een gefaseerd traject.
- Op beleidsniveau wordt de frequentie van de vakgroepvergaderingen bepaald en worden agendapunten geformuleerd. Er wordt niet systematisch opgevolgd in welke mate besproken punten aanleiding geven tot bijsturing van het onderwijsproces. De organisatie van de vakgroepen is nog niet afgestemd op de realisatie van nieuwe of innoverende leerplanaspecten. Vakgroepoverstijgend overleg over de gezamenlijke invulling en realisatie van het specifiek gedeelte ontbreekt. Met het nascholingsbeleid wordt wel ingespeeld op onderwijskundige ontwikkelingen, onder meer m.b.t. talenbeleid.
- Het personeel krijgt inzage in de besteding van de uren voor bijzondere pedagogische taken, onder meer m.b.t. de opdrachten van de graadcoördinatoren. Het systeem van de extra taken (bv. toezichtsbeurten, bijkomende opdracht als klassenleraar, remedial teaching) wordt als transparant ervaren. Sommige leraren vinden dat die extra taken door de overheid worden opgedrongen en kaderen ze niet in hun schoolopdracht. Desondanks participeren de meeste leraren vrijwillig in een van de vele werkgroepen.
- Bij personeels- en opdrachtenwissels bewaakt het beleid zoveel mogelijk de continuïteit en hanteert het criteria m.b.t. diploma's. De overdracht van vakinhoudelijke expertise, kennis van materialen en handleidingen aan beginnende leraren verloopt echter binnen sommige vakgroepen niet vlot.

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces.

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De werking rondom de leerlingenbegeleiding in het algemeen en de leerbegeleiding in het bijzonder is op schoolniveau goed gestructureerd. De cel leerlingenbegeleiding, de graadcoördinatoren en de klassenleraren spelen een belangrijke rol.
- In het teken van leren leren worden stappenplannen uitgewerkt, leertips voor informatieverwerving en – verwerking gegeven en er wordt aandacht aan leerstijlen besteed. De leraren nemen hun verantwoordelijkheid voor de eerstelijnszorg. Aan de studieondersteuning wordt leraargebonden vorm gegeven door aanschouwelijk onderwijs, het gebruik van schema's, structuren en overzichtelijk cursusmateriaal. Ook de toepassing van probleemoplossende strategieën en het gebruik van verbeterbladen bij de toetsing zijn elementen van leerbegeleiding.
- Vanuit het GOK-thema taalvaardigheidsonderwijs wordt gewerkt aan een schoolbreed taalactieplan. Er werden vooral in de eerste graad al initiatieven genomen om taalproblemen die ten grondslag liggen aan minder goede leerprestaties aan te pakken en te verhelpen.
- Er is een leerlingenvolgsysteem, waarvan de implementatie nog voor verbetering vatbaar is: inhaallessen en andere vormen van remediëring worden niet systematisch geregistreerd, zodat het begeleidingstraject niet volledig in kaart wordt gebracht. Het informatiegehalte van de invullingen in de leerlingendossiers is uiteenlopend.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- Hoewel de beleidsvisie op evaluatie democratisch tot stand is gekomen, wordt ze op lerarenniveau niet ten volle gedragen. Verscheidene inhoudelijke en organisatorische aspecten roepen bij personeelsleden en leerlingen vragen op: de invoering van permanent studeren in sommige leerjaren, de organisatie van partiële examens voor sommige vakken, de examenplanning, die soms belastend wordt ervaren, en de toepassing van de GO-kalender⁴.
- Vooral in de derde graad is er weinig gelijkgerichtheid. De systematische evaluatie van vaardigheden en vakattituden is nog geen gangbare praktijk. Doordat vooral leerinhouden worden bevraagd, met weinig terugkoppeling naar leerplandoelstellingen, overheerst vaak reproductie. De validiteit van de examenvragen is niet optimaal. Hergebruik van examenvragen komt voor.
- Alternatieve evaluatievormen, onder meer in de context van het competentieleren, worden niet algemeen en weinig doelgericht in praktijk gebracht.
- In de motivering van B-en C-attesten worden tekorten voor vakken of voor een vak systematisch opgesomd. Aangezien daarbij vaak alleen wordt verwezen naar algemene attituden, heeft de motivering weinig diepgang.

6.4.3.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

- De school hanteert een digitaal rapporteringssysteem, waardoor resultaten door leerlingen en ouders online kunnen worden geraadpleegd. De vakcommentaren van leraren en de algemene commentaren van klassenleraren zijn van uiteenlopende kwaliteit. Vaak gaat het om vaststellingen in verband met algemene attituden met een geringe remediërende waarde.

⁴ GO: grote overhoringen

- Voor de taalvakken is er een uitsplitsing van 'kennis' en 'vaardigheden'. Enerzijds wijken de gewichten die de school toekent af van de gewichten in de leerplannen, die vooropstellen dat aan vaardigheden minimum zestig procent van de punten moet worden toegekend. Anderzijds beantwoordt de uitsplitsing niet aan het competentieleren.
- De rapportering over vakgebonden attitudes verkeert nog in een beginstadium.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- Het algemeen rendement.
- Het welbevinden van de leerlingen.
- Het engagement en de inzet op lerarenniveau.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De implementatie van vernieuwingen in de onderwijspraktijk.
- De accommodatie en uitrusting voor de leerplanrealisatie.
- De effectiviteit van het leerlingvolgsysteem.
- De evaluatiepraktijk.
- De schoolvisie en de uitwerking ervan op het vlak van onderzoekscompetentie.
- De inhoudelijke diepgang van de vakgroepwerking en de beleidsmatige aansturing en opvolging ervan.
- Het kwaliteitszorgsysteem.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG**.

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Roger Van den Borre

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/ de inrichtende macht

Rosette Musschoot